

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/218/НА- СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024 оны 02 дугаар сарын 23-ны өдөр	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Ахлах аудитор Б.Должмаа Утас: 88110538 Цахим хаяг: doljmaab@audit.gov.mn
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт /Баталгаажсан хувийг оруулах/

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2024.02.23 № 2/63

танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

- Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн зөрчлийн дүн нь гүйцэтгэлийн үе шатанд тооцсон материаллаг байдлын дүнгээс хэтэрсэн;
- Байгууллагын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй 45,000.0 мянган төгрөгийн 2019 онд үндсэн хөрөнгөд бүртгэсэн хадлангийн трактор биетээр байхгүй;
- Жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллого хийсэн тооллогын комисс бараа материалыг тоолоогүй;
- Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүйгээс зөрчлийг 2023 онд давтан гаргасан байна.

Дээрх зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь “Энэ хуулийн 5.1.3-т заасан санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ: төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4 дэх “Тооллогын комисс дараах үүрэгтэй: эд хөрөнгийн тооллогыг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, чанартай явуулж дуусгах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2 дахь “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь “Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ: дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэсэн заалтууд болон

5020238

УСНББОУС 17 болон Оршин байх, Тохиолдсон байх, Иж бүрэн байх, Үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй, 2023 онд 70106 (Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдах) хөтөлбөрийн арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр орон нутгийн төсвөөс баталсан санхүүжилтээс 992,343.0 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авч, өөрийн орлогоор 1,000.0 мянган төгрөгийг оруулан, гүйцэтгэлээр 985,987.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, зардлын хэмнэлтийн 7,591.1 мянган төгрөгийг оны эцэст орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Баянхонгор аймгийн Баян-Овоо сумын ЗДТГ-ын нягтлан бодох бүртгэлд тавих хяналт, дотоод хяналт сул, анхан шатны баримтын бүрдүүлэлт, нярвын бараа материалын тайлангийн үнэн зөв байдал хангалтгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Баянхонгор аймгийн Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газар байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 96.4 хувиар тайлагнасан байна.

Баянхонгор аймгийн Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

Хоёр: Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	253,399,120.91	175,045,044.96
33	АВЛАГА	3,207,142.55	123,737.90
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	3,090,742.55	98,737.90
33500	Бусад авлага	116,400.00	25,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	116,400.00	25,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	100,191,978.36	174,921,307.06
35100	Түүхий эд материал	4,897,230.00	4,897,230.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	4,897,230.00	4,897,230.00
35400	Хангамжийн материал	95,294,748.36	162,422,747.06
35410	Бичиг хэргийн материал	1,687,120.00	2,312,120.00
35420	Аж ахуйн материал	66,158,798.36	93,631,002.25
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	6,005,000.00	0
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,568,330.00	2,721,624.81
35450	Барилгын засварын материал	1,005,500.00	1,005,500.00
35460	Хүнсний материал	345,000.00	0
35470	Бусад хангамжийн материал	18,525,000.00	62,752,500.00
35600	Мал амьтад	0	7,601,330.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	150,000,000.00	0
36600	Бусад нөөц	150,000,000.00	0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,736,589,999.49	1,897,310,871.83
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,736,589,999.49	1,897,310,871.83
39200	Биет хөрөнгө	1,607,721,999.49	1,768,804,871.83
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,413,871,922.00	1,756,426,961.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-327,767,232.59	-398,461,641.74
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	398,963,800.00	321,753,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-163,094,300.25	-161,027,099.75
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	321,215,309.00	301,232,378.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-201,843,263.30	-214,459,862.22
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	56,374,211.13	52,714,304.13
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-35,792,084.50	-36,554,134.05
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	240,876,355.00	236,736,355.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-100,882,717.00	-95,356,188.54
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	5,800,000.00	5,800,000.00
39300	Биет бус хөрөнгө	128,868,000.00	128,506,000.00
39301	Програм хангамж	780,000.00	780,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-390,000.00	-546,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	128,478,000.00	128,272,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,989,989,120.40	2,072,355,916.79
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	360,000.00	542,833.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	360,000.00	542,833.00
41300	Өглөг	360,000.00	542,833.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0	542,833.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	360,000.00	0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,989,629,120.40	2,071,813,083.79
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,989,629,120.40	2,071,813,083.79
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	525,709,281.22	525,709,281.22
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	525,709,281.22	525,709,281.22
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,164,073,569.43	1,273,966,732.82
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	920,995,863.26	1,191,782,769.43
51220	Тайлант үеийн үр дүн	243,077,706.17	82,183,963.39
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	299,846,269.75	272,137,069.75
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,989,989,120.40	2,072,355,916.79

2.2 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	984,341,115.25	1,171,131,050.10
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	145,900,488.25	145,318,359.10
120	Нийтлэг татварын бус орлого	145,900,488.25	145,318,359.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	142,250,855.00	1,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	620,000.00	1,000,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	141,630,855.00	0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	3,500,000.00	55,832,110.10
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	149,633.25	88,486,249.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	838,440,627.00	1,025,812,691.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	71,024,427.00	33,469,691.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	50,789,600.00	9,629,445.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	20,234,827.00	23,840,246.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	767,416,200.00	992,343,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	767,416,200.00	992,343,000.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	735,611,904.19	1,031,192,530.85
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	735,611,904.19	1,031,192,530.85
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	696,223,083.44	1,019,079,633.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	270,365,311.23	459,176,396.40
210101	Үндсэн цалин	270,365,311.23	459,176,396.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,763,400.23	57,972,882.23
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,039,362.05	39,222,706.50
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,869,256.82	5,042,256.62
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,172,396.40	3,676,429.88
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	557,804.45	911,953.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,124,580.51	9,119,535.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,852,425.23	54,774,949.25
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,016,761.23	12,393,079.25
210302	Түлш, халаалт	36,835,664.00	42,381,870.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	64,417,598.54	81,692,300.01
210401	Бичиг хэрэг	5,695,320.00	7,941,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,101,578.54	32,733,185.19
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	509,800.00	976,465.21
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,040,000.00	30,620,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,070,900.00	9,420,849.61
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0	14,029,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0	6,005,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	0	1,280,000.00
210604	Урсгал засвар	0	6,744,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,109,000.00	11,314,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,109,000.00	11,314,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	66,412,877.00	30,601,019.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	59,969,190.00	17,838,692.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	500,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	713,925.00	969,075.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	352,868.00	1,081,324.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	741,934.00	319,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,710,000.00
210807	Газрын төлбөр	570,960.00	6,182,928.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	208,302,471.21	309,518,386.40
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,950,889.00	133,921,655.50
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	174,351,582.21	175,596,730.90
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	39,388,820.75	12,112,897.56
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,652,900.00	500,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0	500,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,552,900.00	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,100,000.00	0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	25,735,920.75	11,612,897.56
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,373,943.75	7,355,986.56
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,361,977.00	4,256,911.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	248,729,211.06	139,938,519.25
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	5,651,504.89	57,754,555.86
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	5,651,504.89	57,754,555.86
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	243,077,706.17	82,183,963.39

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	839,060,627.00	1,026,812,691.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	620,000.00	1,000,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	620,000.00	1,000,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	620,000.00	1,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	620,000.00	1,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	838,440,627.00	1,025,812,691.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	71,024,427.00	33,469,691.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	50,789,600.00	9,629,445.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	20,234,827.00	23,840,246.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	767,416,200.00	992,343,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	767,416,200.00	992,343,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	785,151,627.00	838,572,642.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	785,151,627.00	838,572,642.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	745,762,806.25	826,159,744.44
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	275,475,907.51	451,709,440.98
210101	Үндсэн цалин	219,636,010.55	289,148,623.09
210102	Нэмэгдэл	0	114,342,957.50
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0	28,023,951.31
210104	Урамшуулал	0	20,193,909.08
210105	Гэрээт ажлын хөлс	55,839,896.96	0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,775,946.51	62,405,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,734,400.00	42,593,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,520,900.00	4,953,000.00

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,936,700.00	3,932,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	555,300.00	1,020,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,028,646.51	9,906,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	64,553,395.23	54,774,949.25
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,016,761.23	12,393,079.25
210302	Түлш, халаалт	55,536,634.00	42,381,870.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	48,202,920.00	76,760,455.21
210401	Бичиг хэрэг	4,851,120.00	4,435,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,076,000.00	33,072,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	834,500.00	1,388,565.21
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	9,980,000.00	30,020,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,461,300.00	7,844,690.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0	7,645,900.00
210604	Урсгал засвар	0	7,645,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,549,000.00	11,674,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,549,000.00	11,674,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	71,901,637.00	42,857,299.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	65,457,950.00	30,386,972.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	500,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	757,793.00	969,075.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	794,934.00	1,096,024.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	256,000.00	319,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,418,000.00
210807	Газрын төлбөр	570,960.00	6,168,228.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	247,304,000.00	118,332,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	247,304,000.00	118,332,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	39,388,820.75	12,412,897.56
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,652,900.00	800,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,552,900.00	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,100,000.00	800,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	25,735,920.75	11,612,897.56
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,373,943.75	7,355,986.56
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,361,977.00	4,256,911.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	53,909,000.00	188,240,049.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	53,909,000.00	188,240,049.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	53,909,000.00	188,240,049.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	53,909,000.00	188,240,049.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	53,909,000.00	188,240,049.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-53,909,000.00	-188,240,049.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	0
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	0

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	525,709,281.22	301,574,674.62	919,267,458.39	1,746,551,414.23
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	1,728,404.87	1,728,404.87
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	525,709,281.22	301,574,674.62	920,995,863.26	1,748,279,819.10
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-1,728,404.87	0	-1,728,404.87
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	243,077,706.17	243,077,706.17
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	525,709,281.22	299,846,269.75	1,164,073,569.43	1,989,629,120.40
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	525,709,281.22	299,846,269.75	1,164,073,569.43	1,989,629,120.40
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	27,709,200.00	27,709,200.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	525,709,281.22	299,846,269.75	1,191,782,769.43	2,017,338,320.40
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-27,709,200.00	0	-27,709,200.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	82,183,963.39	82,183,963.39
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	525,709,281.22	272,137,069.75	1,273,966,732.82	2,071,813,083.79

2.5 Аудит хийсэн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	993,578,100.00	985,987,013.44	7,591,086.56	99.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	993,578,100.00	985,987,013.44	7,591,086.56	99.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	992,278,100.00	985,187,013.44	7,091,086.56	99.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	451,710,000.00	451,709,440.98	559.02	100.00
210101	Үндсэн цалин	287,525,500.00	289,148,623.09	-1,623,123.09	100.56
210102	Нэмэгдэл	114,812,800.00	114,342,957.50	469,842.50	99.59

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,448,000.00	28,023,951.31	-5,575,951.31	124.84
210104	Урамшуулал	26,923,700.00	20,193,909.08	6,729,790.92	75.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	62,405,000.00	62,405,000.00	0.00	100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	42,593,000.00	42,593,000.00	0.00	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,953,000.00	4,953,000.00	0.00	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,962,400.00	3,932,900.00	29,500.00	99.26
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	990,600.00	1,020,100.00	-29,500.00	102.98
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,906,000.00	9,906,000.00	0.00	100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	56,340,800.00	54,774,949.25	1,565,850.75	97.22
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,000,000.00	12,393,079.25	1,606,920.75	88.52
210302	Түлш, халаалт	42,340,800.00	42,381,870.00	-41,070.00	100.10
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	77,906,400.00	77,120,455.21	785,944.79	98.99
210401	Бичиг хэрэг	4,570,000.00	4,435,200.00	134,800.00	97.05
210402	Тээвэр, шатахуун	33,200,000.00	33,072,000.00	128,000.00	99.61
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,226,400.00	1,388,565.21	-162,165.21	113.22
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	30,560,000.00	30,020,000.00	540,000.00	98.23
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,350,000.00	8,204,690.00	145,310.00	98.26
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	27,866,500.00	27,245,900.00	620,600.00	97.77
210604	Урсгал засвар	27,866,500.00	27,245,900.00	620,600.00	97.77
2107	Томилолт, зочны зардал	11,750,200.00	11,674,000.00	76,200.00	99.35
210702	Дотоод албан томилолт	11,750,200.00	11,674,000.00	76,200.00	99.35
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,164,000.00	13,644,519.00	519,481.00	96.33
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,300,000.00	1,174,192.00	125,808.00	90.32
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	500,000.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,000,000.00	969,075.00	30,925.00	96.91
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,150,000.00	1,096,024.00	53,976.00	95.31
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	450,000.00	319,000.00	131,000.00	70.89
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,418,000.00	146,000.00	95.90
210807	Газрын төлбөр	6,200,000.00	6,168,228.00	31,772.00	99.49
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	290,135,200.00	286,612,749.00	3,522,451.00	98.79
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	290,135,200.00	286,612,749.00	3,522,451.00	98.79
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,300,000.00	800,000.00	500,000.00	61.54
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,300,000.00	800,000.00	500,000.00	61.54
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,300,000.00	800,000.00	500,000.00	61.54
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	993,578,100.00	985,987,013.44	7,591,086.56	99.24

32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	992,578,100.00	984,987,013.44	7,591,086.56	99.24
320001	Орон нутгийн төсвөөс	992,578,100.00	984,987,013.44	7,591,086.56	99.24
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,000,000.00	1,000,000.00	0.00	100.00
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	1,000,000.00	0.00	100.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0.00	100.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	22	22	0.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	7	7	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9	9	0.00	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	4	4	0.00	100.00
620004	Гэрээт ажилтан	2	2	0.00	100.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	22	22	0.00	100.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9	9	0.00	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	5	0.00	100.00
650010	Гэрээт ажилтан	2	2	0.00	100.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	6	6	0.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэгтгэсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	33,469,691
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	33,469,691
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	33,469,691
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	33,469,691
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	33,469,691
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	33,469,691
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	33,469,691
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	33,469,691
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 36,541.1 мянган төгрөгийн 10 зөрчил илэрснээс 2.449.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 4 төлбөрийн акт тогтоож, 2,000.0 мянган төгрөгийн зөрчилд зөрчлийг арилгах 4 албан шаардлага өгч, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар үнийн дүнгүй 1 зөвлөмжийг менежментийн захидлаар өглөө

3.1. Төлбөрийн акт

1. Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газраас 2023 онд сумын Засаг даргаар төсөвт ороогүй төлбөрийг оруулах төлбөрийн акт тогтоосон байхад төлбөрийн актын 1,400.0 мянган төгрөгийг бараа үйлчилгээний бусад зардлаас төлсөн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Энэ хуулийн 5.1.3-т заасан санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ: төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2 дахь “Төсвийн шууд захирагч нь төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ: батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих”, 16.5.5 дахь “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын төсвийн захирагч, нягтлан бодогч нараар төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

2. Тайлант онд 435.0 мянган төгрөгийн нэгжний үнийг 29 албан хаагчид олгосон байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.1 дэх “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно: үндсэн үйл ажиллагаа нь шуурхай албаны болон бэлэн байдлыг хангах чиг үүрэгтэй этгээдийн албаны гар утасны зардлаас бусад гар утасны зардал” гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын төсвийн захирагч, нягтлан бодогч нараар төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

3. Бараа материалын тайлангийн зарцуулалтыг анхан шатны баримттай тулган шалгахад 33.9 мянган төгрөгийн 2 боодол няцалсан будаа, 380.0 мянган төгрөгийн 19 ширхэг улаан хивгийг анхан шатны баримтгүй зарлагадсан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, 13.5 дахь “Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна”, 13.6 дахь “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна”, 13.7 дахь “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын нярваар төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

4. Байгууллагын нягтлан бодогч албан хаагч М.Ганбаатарын 11 дүгээр сарын цалинг нийгмийн даатгалын мэдээнд 200.1 мянган төгрөгөөр дутуу мэдээлсэн байна.

Энэ нь Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Ажил олгогч даатгуулагчийн цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос нийгмийн даатгалын шимтгэлийг сар бүр тооцон суутгаж, ажил олгогчийн цалин хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос тооцсон шимтгэлийн хамт тухайн сард багтаан нийгмийн даатгалын санд төлнө” гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан хаагчийн 2023 оны 11 дүгээр сарын цалинг нийгмийн даатгалын мэдээнд залруулан, холбогдох шимтгэлийг нийгмийн даатгалын санд төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.2. Албан шаардлага

1. Жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллогоор бараа материалыг тоолсон эсэхийг аудитаар нотолж чадаагүй, агуулахын бүртгэлээр тоолсон гэх боловч тооллогын комиссын гишүүдийн гарын үсэг байхгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4 дэх “Тооллогын комисс дараахь үүрэгтэй: эд хөрөнгийн тооллогыг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, чанартай явуулж дуусгах” гэснийг зөрчсөн, Оршин байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй бараа материалыг нүд үзэн тоолж, нотлох баримтыг санхүүгийн баримтад хавсаргах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

2. Баянхонгор аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газраас ирүүлсэн газрын судалгаатай санхүүгийн тайлан дахь газартай тулган шалгахад сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/101 дүгээр захирамжаар олгосон 1537 м2 талбай бүхий газрыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна” гэснийг зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн: Санхүүгийн тайланд биет бус хөрөнгийг бүртгэж зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

3. Байгууллагын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 32,092.1 мянган төгрөгийн зарлагын 4 гүйлгээ, 130,827.7 мянган төгрөгийн хөрөнгө захиран зарцуулах 21 тушаал, шийдвэр, байгууллагын даргын тайланд онд байгуулсан 15 гэрээг байршуулаагүй орхигдуулсан байгаа бөгөөд өмнөх жилийн зөрчлийг давтан гаргасан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 дахь “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ: цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр”, 6.4.8 дахь “бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр” гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1 дэх “Энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно” гэснийг үндэслэн байгууллагын нягтлан бодогч Л.Алимаад сахилгын хариуцлага тооцуулах албан шаардлагыг байгууллагын төсвийн захирагчид хүргүүлэв.

4. Байгууллагын нярвын бэлтгэсэн бараа материалын тайлангууд ерөнхий дэвтрийн дүнгээс зөрүүтэй, урсгал засварын бараа материалын тайланг гаргаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна” гэсэнтэй нийцэхгүй.

Шийдвэрлэсэн нь: Бараа материалын тайланг анхан шатны баримтад үндэслэн гаргах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

5. Баян-Овоо сумын Засаг даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 14-ний өдрийн Б/10 дугаар захирамжаар Өвөр монголын өөртөө засах оронд туршлага судлах зардалд олгосон 2,000.0 мянган төгрөгийн анхан шатны баримт байхгүй байгаа тул баримтыг санхүүгийн баримтад хавсаргах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

3.2. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл автомашины сэлбэгийг олгох талаар хэлэлцээгүй, байгууллагын дарга хөрөнгө захиран зарцуулах шийдвэрийг гаргаагүй, автомашины хувийн хэргийг хөтлөөгүй байна.

Энэ нь Засгийн Газрын 2020 оны 246 дугаар тогтоолоор баталсан “Албан хэрэг хөтлөлтийн нийтлэг журам”-ын 3.2.1.1-т “Байгууллага нь үндсэн үйл ажиллагааны болон хүний нөөцийн чиглэлээр тус тусад нь тушаал, захирамж гаргана: байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой төсөв, зардал батлах, хөрөнгө зарцуулах зэрэг асуудалд холбогдох тушаал, захирамж хамаарна”, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2018 оны 04 сарын 03-ны өдрийн 86 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан "Өмч хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагааны нийтлэг журам"-ын 3.13-т "Өмч хамгаалах зөвлөл нь хуулийн этгээдийн тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солих, барилга байгууламжийн их засвар хийх тохиолдолд батлагдсан норм стандартыг мөрдүүлэх, барилгын болон техникийн хувийн хэрэгт нь баяжилт хийлгэх зэргээр хяналт тавьж ажиллана" гэснийг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Өмч хамгаалах зөвлөл, байгууллагын даргын шийдвэрийг үндэслэн төсвийн хөрөнгийг зарцуулж, автомашины хувийн хэргийг тухай бүрд хөтөлж байх

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо
Төрийн аудитын газраас тогтоосон төлбөрийг актыг сумын Засаг даргаар төлүүлэхээр байхад төсвийн хөрөнгөөс төлсөн байна.	1	1,400.0	1	1,400.0						
Бараа материалын тайлангийн зарцуулалтыг анхан шатны баримттай тулган шалгахад 33.9 мянган төгрөгийн 2 боодол няцалсан будаа, 380.0 мянган төгрөгийн 19 ширхэг улаан хивгийг анхан	1	413.9	1	413.9						

шатны баримтгүй зарлагадсан байна.										
Байгууллагын нягтлан бодогч албан хаагч М.Ганбаатарын 11 дүгээр сарын цалинг нийгмийн даатгалын мэдээнд 200.1 мянган төгрөгөөр дутуу мэдээлсэн байна.	1	200.1	1	200.1						
Жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллогоор бараа материалыг тоолсон эсэхийг аудитаар нотолж чадаагүй, агуулахын бүртгэлээр тоолсон гэх боловч тооллогын комиссын гишүүдийн гарын үсэг байхгүй байна.	1	174,921.3			1	174,921.3				
Баянхонгор аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газраас ирүүлсэн газрын судалгаатай санхүүгийн тайлан дахь газартай тулган шалгахад сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/101 дүгээр захирамжаар олгосон 1537 м2 талбай бүхий газрыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй байна.	1	-			1	-				
Байгууллагын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 32,092.1 мянган төгрөгийн зарлагын 4 гүйлгээ, 130,827.7 мянган төгрөгийн хөрөнгө захиран зарцуулах 21 тушаал, шийдвэр, байгууллагын даргын тайланд онд байгуулсан 15 гэрээг байршуулаагүй орхигдуулсан байгаа бөгөөд өмнөх жилийн зөрчлийг давтан гаргасан байна.	1	-						1		1
Байгууллагын нярвын бэлтгэсэн бараа материалын тайлангууд ерөнхий дэвтрийн дүнгээс зөрүүтэй, урсгал засварын бараа материалын тайланг гаргаагүй байна.	1	-			1	-				

Баян-Овоо сумын Засаг даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 14-ний өдрийн Б/10 дугаар захирамжаар Өвөрмонголын өөртөө засах оронд туршлага судлах зардалд олгосон 2,000.0 мянган төгрөгийн анхан шатны баримт байхгүй байна.	1	2,000.0			1	2,000.0				
Байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл автомашины сэлбэгийг олгох талаар хэлэлцээгүй, байгууллагын дарга хөрөнгө захиран зарцуулах шийдвэрийг гаргаагүй, автомашины хувийн хэргийг хөтлөөгүй байна.	1	2,792.4					1	2,792.4		
Дүн	9	181,727.7	3	2,014.0	4	176,921.3	1	2,792.4	1	1

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс						
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил /Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль/									
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.1 дэх заалтыг хэрэгжүүлэлгүй, тайлант онд 435.0 мянган төгрөгийн нэгжний үнийг 29 албан хаагчид олгосон байна.	1	435.0	1	435.0					
Дүн	1	435.0	1	435.0	0	0	0	0	0
Нийт дүн	1	435.0	1	435.0	0	-	0	0	0

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1				1		